

terlærerinstitution i Vestjylland, har dog Ribe og Ringkøbing Amter ved de Statsprøver i Regning og Dansk, der i de senere Aar er afholdte ved saavel Landsbysom Købstadskoler, staaet højere ikke alene end Landsbyskolerne, men ogsaa højere end Købstadskolerne i det øvrige Land. Det er en Ting, som ogsaa bør nævnes, naar man taler om de vestjyske Skoleforhold. Dermed skal ikke være sagt, at det ikke kunde være ønskeligt, at Resultatet var endnu bedre.

Naar jeg nu taler om disse Skoleforhold, maa jeg beklage, at der ikke paa Finansloven er foreslaaet et større Beløb til Friskolerne og til de private Fortsættelsesskoler. Men det kan forhaabentlig rettes til anden Behandling. Folkeskolelærerne har jo faaet Løntillæg og Dyrtdstillæg, saa bør Friskolelærerne ogsaa have det. Efterskolerne, hvoraf vi ikke har saa faa ovre i det sydlige Jylland, er overordentlig vanskelig stillede under Krigen, da Tilgangen til dem er taget stærkt af. Der har været saa mange unge indkaldt, og de, der har været tilbage, har været stærkere optagne af Arbejde netop paa Grund af Indkaldelserne. Disse Skoler skulde imidlertid gerne holdes oppe, thi jeg tror, at de efter Krigens Afslutning vil faa en stor Opgave i vort Folk. Jeg beklager i høj Grad, at enkelte, ja, ikke saa faa, af vore Højskoler under Krigen er blevet nedlagt eller gaaet over til at blive benyttet til andet Ojemed. Jeg tror, at Staten vilde staa sig ved at holde disse Ungdomsskoler oppe.

Der findes paa Finansloven paafaldende faa Forslag til Bevillinger til Kirker, og Skylden er ikke, at der ikke er indkommet Ansøgninger i den Retning. Fra den Valgkreds, jeg repræsenterer, er i alt Fald indkommet 3 Ansøgninger, som endnu ikke er resulterede i Forslag, men forhaabentlig vil Forslagene komme til anden Behandling eller paa Tillægsbevillingslovforslaget. Det drejer sig om Tilskud til Opførelse af en Kirke i Skjoldbjerg i Vorbasse Sogn og til Fuldførelse af en Kirke i Lamborg i Grindsted Sogn og en Kirke i Hejnsvig. Alle disse Kirker er beliggende i Slaugs Herred i den nordøstlige Del af Ribe Amt. Det kunde maaske synes urimeligt at kræve tre Kirkebevillinger til eet Herred, men dette Herred indtager en Særstilling, idet det er af meget stor Udstrækning. Det var tidligere meget svagt befolket — det er en udpræget Hedeegn —

men i den sidste Menneskealder er der sket store Forandringer, takket være den dygtige, energiske og nøjsomme Befolkning. Der er opdyrket og merglet store Hedestrækninger og særlig ved københavnske Rigmænds Hjælp er der anlagt store Hedeplantager. Der er blevet bygget Baner, hele Egnen er kommet i Kultur, og Befolkningen er tiltaget meget stærkt. Fra 1901 til nu, altsaa i 17 Aar, er Befolkningen steget med 66 pCt., og i et enkelt Sogn er den i de sidste 5 Aar steget med over 100 pCt. Man forstaaer, at naar der i dette Herred, som er paa Størrelse med Øen Mors, nemlig $6\frac{1}{2}$ Kvadratmil, hidtil — indtil for faa Aar siden — kun har været 4 Kirkesogne, mens Mors har 30, maa Afstandene være overordentlig store; en hel Del af Beboerne i disse Sogne har over en Mil til Kirke. Kirkerne er desuden alt for smaa, da det er en særlig stærkt kirkesøgende Befolkning. I 1906 udarbejdede og indsendte Biskop Koch i Ribe en samlet Kirkeplan for Slaugs Herred. Denne Plan er ikke blevet gennemført, idet der kun er bygget tre nye Kirker. Jeg vil her særlig anbefale den højtærede Minister og Finansudvalget at tage Opførelsen af en Kirke i Skjoldbjerg i Vorbasse Sogn under Overvejelse. Siden 1912 er der Gang paa Gang indsendt Ansøgning uden Resultat, og atter i Aar er der indsendt Ansøgning til Ministeriet om Bevilling til en Kirke her. Det er ganske vist ikke noget folkerigt Distrikt, som skal lægges til denne Kirke, men vi maa huske paa, at det er en udstrakt og fattig Hedeegn, her er Tale om. Der er to Byer, Skjoldbjerg og Lille Almstok, i Vorbasse Sogn og Store Almstok i Randbøl Sogn, som gerne vil udskilles fra Randbøl Kirkedistrikt og henlægges til Skjoldbjerg, desuden ønsker en Del af Hejnsvig Sogn ligeledes at blive henlagt til Skjoldbjerg. Der er ca. 60 Familier og 300—400 Mennesker i Kirkedistriktet til at begynde med, og det er en Egn, der er i stærk Udvikling, saa jeg tvivler ikke om, at der i Løbet af faa Aar vil være endnu flere Mennesker i dette Kirkedistrikt. Kirken er anslaaet til at skulle koste 61 500 Kr., og deraf vil Beboerne foruden Vedligeholdelsesudgifter yde de 21 500 Kr. Det er et stort Beløb for denne fattige Hedeegn, men man har da det Haab til den højtærede Kirkeminister og det ærede Finansudvalg, at der til anden Behandling maa blive opført en Bevilling paa det sædvanlige Beløb af